

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

PEDAGOGICAL PRACTICE IN FORMING THE READINESS OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES IN THE DIGITAL SPACE

У статті розглянуто проблему педагогічної практики у формуванні готовності майбутніх учителів початкової школи до діяльності у цифровому просторі. Показано науковцями проблему дослідження педагогічної практики. Розкрито зміст кожного виду педагогічної практики: (навчальної (ознайомчої), навчальної (пропедевтичної), навчальної (педагогічної), навчальної (психолого-педагогічної), педагогічної та виробничої)) та доповнено програму видів практики цифровими завданнями. Наведено та описано приклади фрагментів ранкових зустрічей, уроків та творчо-пізнавальної діяльності студентами-практикантами з використанням цифрових ресурсів для учнів початкової школи. Наголошено, що педагогічна практика є найважливішою складовою будь якої підготовки та відіграє важливу роль у підготовці майбутніх учителів початкової школи, забезпечує більш тісне поєднання теоретичної підготовки із практичною фаховою діяльністю, допомагає адаптуватися до специфічних умов виконання фахових обов'язків. Показано результати діяльності майбутніх учителів педагогічної практики до діяльності в інформаційному середовищі на захисті практики. Схарактеризовано рівень безперервного характеру педагогічної практики, починаючи з першого по четвертий курс навчання в ЗВО. Показано діяльність керівника практики та студента-практиканта в школі повного дня. Передбачено вирішення поставлених завдань в ході педагогічної практики, які сприяють у здобувачів освіти формуванню цифрових умінь, як: проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри із застосуванням цифрових технологій навчання; здійснювати керівництво діяльністю вчителя, вивчати індивідуальні особливості дітей; вносити зміни до складання конспекту ранкової зустрічі з використанням цифрових ресурсів, прогнозувати результати власної діяльності, пропонувати шляхи вирішення проблеми враховуючи, що клас може бути інклюзивним.

Ключові слова: практика, студент-практикант, майбутній учитель, педагогічна

практика, цифровий інструментарій, цифрові ресурси, цифрові завдання практики, майбутній учитель початкової школи.

The article examines the problem of pedagogical practice in shaping the readiness of future primary school teachers for activities in the digital space. Scientists have shown the problem of researching pedagogical practice. The content of each type of pedagogical practice is revealed: (educational (introductory), educational (propaedeutic), educational (pedagogical), educational (psychological-pedagogical), pedagogical and industrial)) and the program of types of practice is supplemented with digital tasks. Examples of fragments of morning meetings, lessons, and creative and cognitive activities by intern students using digital resources for elementary school students are given and described. It is emphasized that pedagogical practice is the most important component of any training and plays an important role in the training of future primary school teachers, provides a closer combination of theoretical training with practical professional activity, helps to adapt to the specific conditions of performing professional duties. The results of the activities of future teachers of pedagogical practice in the information environment for the protection of practice are shown. The level of the continuous nature of pedagogical practice, starting from the first to the fourth course of study at the higher education institution, is characterized. The activities of the practice leader and student-practitioner in a full-time school are shown. It is envisaged to solve the set tasks in the course of pedagogical practice, which contribute to the formation of digital skills in students, such as: conduct morning meetings, didactic games using digital learning technologies; supervise the teacher's activities, study the individual characteristics of children; make changes to the outline of the morning meeting using digital resources, predict the results of one's own activities, propose ways to solve the problem, taking into account that the class can be inclusive.

Key words: practice, trainee student, future teacher, pedagogical practice, digital tools, digital resources, digital practice tasks, future primary school teacher.

УДК [378-027.22:373.3-051]:004
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/76.35>

Рибак О.П.,
вчитель початкових класів,
аспірант кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Серед важливих засобів, які забезпечують підготовку майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі, є педагогічна практика.

Практика є однією з найважливіших складових професійної підготовки будь-якого спеціаліста. Вона дозволяє студенту практично спробувати власні сили в обраній професії, навчитися застосовувати в професійній діяльності знання, вміння, отримані на навчальних заняттях.

Особливо це важливо при оволодінні професіями сфери «людини – людина». Метою педагогічної практики є навчити студентів творчо застосовувати в педагогічній діяльності науково-теоретичні знання і практичні навички, отримані при вивченні психолого-педагогічних дисциплін [6, с. 139].

Педагогічна практика відіграє важливу роль у підготовці майбутніх учителів початкової школи, забезпечує більш тісне поєднання теоретичної підготовки із практичною фаховою діяльністю, допомагає адаптуватися до специфічних умов

виконання фахових обов'язків, створює професійні ситуації для практичного застосування теоретичних знань, сприяє формуванню й розвитку педагогічної ерудиції, інтуїції, здатності до імпровізації, педагогічного оптимізму та рефлексії. Нова школа потребує вдосконалення професійної підготовки, зокрема підготовки до педагогічної практики в початковій школі [1, с. 32].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема педагогічної практики майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності залишається предметом наукових досліджень науковців. Так, В. Підгурська вважає, що педагогічна практика є основною складовою професійної підготовки майбутнього педагога та організаційною формою, що пов'язує його навчання з майбутньою професійною діяльністю [5]. У своїх працях Л. Московчук зазначає, що практична підготовка майбутніх вчителів початкових класів є самостійною, відкритою, цілісною системою їх послідовного та безперервного професійного становлення. Вона вважає, що змістово-процесуальні, організаційні та методичні засади проходження педагогічних практик у початковій школі мають відповідати Концепції «Нова українська школа», чинним Державним, Професійним стандартам та іншим нормативним документам у сфері початкової та вищої педагогічної освіти [4, с. 102].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Особливо актуально та гостро сьогодні постає проблема педагогічної практики у формуванні готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі. Практика створює сприятливі умови для актуалізації в особистому досвіді студентів знань та вмінь як цілісного результату навчально-виховного процесу. Студенти під час педагогічних практик ознайомлюються з різними видами навчально-виховних закладів, звикають до ритму педагогічного процесу, відбувається актуалізація, поглиблення та застосування теоретичних знань, формування педагогічних умов та навичок. Практика сприяє розвитку педагогічних здібностей, педагогічного мислення, мотиваційної сфери до педагогічної діяльності та перевірки рівня особистісних та професійних якостей майбутнього вчителя, професійної придатності та підготовленості до педагогічної діяльності. Під час педагогічної практики формується позитивне ставлення до педагогічної професії, розуміння необхідності самоосвіти та самовиховання [8, с. 279].

Мета статті – теоретично вивчити та охарактеризувати педагогічну практику як важливу складову готовності майбутніх учителів початкової школи, яка спрямована на роботу в цифровому просторі; розкрити зміст кожного виду педагогічної практики у цифровому просторі.

Виклад основного матеріалу. В «Енциклопедії освіти» зазначено, що педагогічна практика є обов'язковою складовою навчального процесу педагогічних університетів і передбачає професійну підготовку педагогічних кадрів та підвищення їхньої кваліфікації. Основною метою педагогічної практики у ЗВО є формування у студентів умінь творчо використовувати в педагогічній діяльності науково-теоретичні знання і практичні навички, набуті у процесі вивчення педагогічних дисциплін; сприяння оволодінню студентами сучасними формами й методами організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах; виховання в них інтересу до педагогічної роботи, формування потреб систематично поповнювати свої знання та творчо застосовувати їх у практичній педагогічній діяльності [2, с. 647].

В. Корнят зазначає, що важливою ланкою у системі підготовки фахівця є власне практична підготовка. Дослідниця вважає, що важливим є змістовне наповнення практики. Чітке розуміння студентом особливостей проблеми, шляхів її вирішення, чіткий план роботи – це ті компоненти, які допомагають майбутньому фахівцеві з одного боку виконати формальні вимоги (виконання навчального плану, завдання практики), а з іншого – вирішити проблему, допомогти у її вирішенні, відтак роботи впевнені кроки в оволодінні професією. Практика є невід'ємною складовою освітнього процесу закладу вищої освіти на етапі професійного становлення [3].

Н. Сірант вважає, що майбутні педагоги повинні готуватися до інноваційної діяльності під час педагогічної практики. На думку дослідниці, практика є об'єктом педагогічної підготовки вчителя і одночасно засобом пізнання педагогічного процесу, тобто є практичною педагогічною діяльністю, у ході якої пізнаються, перетворюються і конструюються педагогічні інноваційні явища [7, с. 58].

Розглянемо педагогічну практику як важливу складову готовності майбутніх учителів початкової школи, яка спрямована на роботу в інформаційному (цифровому) просторі.

Готовність до роботи майбутніх учителів початкової школи в цифровому просторі формується в таких видах практики:

- навчальна (ознайомча),
- навчальна (пропедевтична),
- навчальна (педагогічна),
- навчальна (психолого-педагогічна),
- педагогічна,
- виробнича.

Педагогічна практика готовності майбутніх учителів початкової школи до діяльності у цифровому просторі має безперервний характер, проводиться впродовж першого, другого, третього та четвертого років навчання.

Зазначимо, що в назві практик закладено важливу роль практиканта, що на нашу думку, є ефективним у процесі формування у майбутніх учителів цифрових умінь. Результатом успішного проходження різних видів практик є сформованість у студентів, майбутніх учителів, цифрових умінь, які сприятимуть проведенню педагогічної діяльності на належному рівні та досягненню поставленої педагогічної мети. Система завдань кожного із зазначених видів практик, які пропонуються студентам для виконання, були побудовані на основі завдань мотиваційно-ціннісного, змістово-когнітивного, операційно-діяльнісного, рефлексивного компонентів і були підібрані таким чином, щоб сприяти фаховому формуванню студентів, зокрема, практичному оволодінню, розвитку та удосконаленню системи цифрових умінь майбутніх учителів.

Розкриємо зміст кожного із зазначених видів практик.

Навчальна (ознайомча) практика проводиться після завершення першого семестру перед початком – другого (1 курс). Тривалість практики три тижні. Кожен вид практики вимагає від студента-практиканта ведення звітної документації до захисту практики. Навчальна (ознайомча) практика вимагає здачу звітної документації здобувачами вищої освіти та включає такі документи:

- щоденник педагогічної практики (календарний графік проходження практики, робочі записи, відгук про роботу практиканта та оцінка діяльності);
- аналіз уроків спостереження;
- заліковий лист результату практики.

Підсумком проходження практики є диференційований залік.

Ця практика називається ознайомчою оскільки практиканти ознайомлюються із планом роботи школи, освітньою роботою школи

(бесіда з адміністрацією закладу освіти, вчителями початкових класів та батьками). Важливо, щоб майбутній учитель опановував шкільну документацію вчителя початкових класів: електронні журнали, календарне планування, планування школи повного дня, планом виховної та позаурочної роботи. Оскільки майбутній учитель буде мати справу з цифровим поколінням дітей, то важливо, щоб студент-практикант ознайомлювався з індивідуальними можливостями дітей, вивчав нахили, інтереси кожного учня, спілкувався з дітьми, щоразу був знайомий з моніторингом знань дітей (рівень знань, умінь і навичок учнів). Важливим етапом цієї практики є спостереження уроків, ранкових зустрічей учителями та їх аналіз. Майбутній учитель, який працює з новим поколінням дітей має активним співучасником уроків: слідкувати за груповою діяльністю, активно долучатися до навчальної діяльності разом з учнями, бути частинкою команди. Студент-практикант має зосереджено спостерігати за діяльністю класного керівника. Під час цього виду практики студент повинен вчитися проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри в освітньому цифровому просторі початкової школи.

В ході експериментального дослідження на базі середньої загальноосвітньої школи №68 міста Львова вчителі початкових класів проводили ранкові зустрічі, уроки, творчо-пізнавальну діяльність (школи повного дня) студенти-практиканти не просто спостерігали за діяльністю вчителя, а активно брали участь у фрагментах ведення освітньої діяльності разом з педагогом, застосовували сучасні методи і прийоми з використанням інформаційного (цифрового) середовища. Наведемо приклад творчо-пізнавальної діяльності на занятті у 3-В класі «Мандруємо

Рис. 1. Фото участі студентів у навчальній (ознайомчій) практиці із застосуванням цифрових ресурсів

зі словом» на тему: «У гостях у книжечки». На занятті були застосовані елементи цифровізації в груповій діяльності учнів. Кожній групі пропонувалося завдання цифрового характеру. Учням потрібно було розгадати кросворд з інтерактивного сервісу LearningApps. Учням пропонувалося п'ять питань про книгу. Вони мали на мультиборді за участю п'яти учасників відповісти на запитання із даної теми. Всі учасники даної групи були залучені до виконання завдання. Діти від одного питання переходили до іншого, передаючи стилус кожному учаснику групи. Вагомою була роль студента-практиканта (рис. 1), оскільки кожен студент був залучений до діяльності цифрового простору і контролював освітню діяльність учня.

Формуванню готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі ми доповнили програму навчальної (ознайомчої) сприятимуть виконанню таких завдань практики:

- ознайомитися зі структурою закладу, адміністрацією школи, працівниками, посадовими обов'язками вчителя початкової школи, технічною базою школи;

- вивчити цифрову діяльність вчителя початкових класів, коло завдань та категорію учнів з якою працює вчитель;

- здійснити спостереження за діяльністю вчителя початкових класів та аналізувати ранкові зустрічі, дидактичні ігри, фрагменти уроків, виховної діяльності з застосуванням інформаційного простору;

- допомогти майбутньому вчителю проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри, фрагменти завдань з уроку, застосовуючи цифровий інструментарій;

- ознайомити із електронною системою журналів: «Нові знання», «НІТ».

Можливістю використовувати та вдосконалювати цифрові технології навчання майбутнього вчителя є спостереження за діями вчителя та уміннями учнів застосовувати цифрові ресурси у навчальній діяльності.

Навчальна (пропедевтична) практика проводиться на 1 курсі навчання у 2 семестрі і триває два тижні. Майбутні вчителі більш активніше долучаються до групової та масової роботи, спільно разом з вчителем класу, психологом школи планують діяльність з застосуванням цифрових технологій навчання.

Завданнями навчальної (пропедевтичної) практики формуванню готовності майбутніх учителів початкової школи у цифровому просторі є:

- усвідомлення студентами особливостей діяльності вчителя у початкових школах і включення цифрового освітнього простору;

- оволодіння основами діяльності вчителя початкової школи в цифровому просторі;

- оволодіння інтерактивними цифровими технологіями (wordwall, LearningApps, marchart), які є необхідними у діяльності вчителя.

Навчальна (педагогічна) практика проводиться на 2 курсі навчання у 3 семестрі. Тривалість практики 2 тижні. Мета даного виду практики полягає у спостереженні уроків висококваліфікованих педагогів, проведення пробних уроків між одногрупниками та їх аналіз. Такий вид практики дає можливість майбутньому вчителю ознайомитися не тільки з діяльністю вчителя, а й асистента вчителя. Адже майбутні учителі працюють в такий час, де в кожному класі ця проблема є поширеною в освіті. Студент стає активним співучасником у діяльності з учнями: допомагає вчителю з дидактичним матеріалом, вчиться проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри на перервах, фрагменти уроків з двох освітніх галузей на вибір. Важливо, щоб майбутній учитель впроваджував у практичній діяльності набуті знання з елементами цифровізації. Наведемо приклад застосування майбутніми учителями цифрового середовища на ранкових зустрічах.

На етапі обміну інформацією у ранкових зустрічах студенти занурювалися з учнями в слова вірша, пісні, відео із застосуванням цифрового інформаційного простору. На мультиборді переглядали відео до пісні і висловлювали свої емоції щодо побаченого відео. Перевагою цього виду навчальної діяльності є те, що майбутній учитель за короткий час зміг опитати кожную дитину.

Найбільше студенти-практиканти в етапі групового заняття застосовували цифровий освітній простір. Важливо, щоб завдання кожної групи були різними і майбутні вчителі з одного виду діяльності переходили до іншого. Наведемо приклад групового заняття ранкової зустрічі з елементами цифровізації.

На етапі групового заняття ранкової зустрічі студенти поділили дітей 2-В класу на 4 групи. Тема ранкової зустрічі «Природа рідного краю». Перша група дітей виконували завдання на мультиборді. Вони мали виконати заповнити кросворд на тему: «Річки України», друга група на інтерактивному сервісі wordwall має виконати завдання на тему: «Тварини України». Дітям пропонують завдання знайди правда чи неправда. Наприклад, кріт живе під землею. Учні на смартфоні обирають варіант правда і т.д. Третя група учнів виконує завдання виконує тест на планшеті за темою: «Природа рідного краю». Четверта група учнів переглядає відео по темі: «Природа України» та на основі відео вставляє пропущені слова до тексту відповідно до побаченого відео. Важливо, щоб на виконання завдання кожного завдання майбутній учитель виставляв час із таймером. Виконавши конкретне завдання учасники освітнього процесу обмінюються групами і переходять з одного виду діяльності цифрового завдання до іншого.

Програму навчальної (педагогічної) практики у формуванні готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі ми доповнили такими завданнями:

- ознайомити та розкрити зміст кожного етапу ранкової зустрічі;
- вивчити діяльність учителя на уроці, перервах, прогулянках (проведення рольових та дидактичних ігор);
- спостерігати за діяльністю вчителя та активно долучатися до самостійної творчої діяльності (школи повного дня), застосовуючи завдання цифрового характеру;
- складати ранкові зустрічі, дидактичні ігри, фрагменти уроків із застосуванням новітнього цифрового інструментарію;
- проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри, фрагменти уроків за вибором з використанням інформаційного (цифрового) простору;
- вчитися проводити дистанційні ранкові зустрічі, фрагменти уроків та уроки, використовуючи зручну онлайн-платформу, вивчати можливості онлайн-платформи.

Вирішення поставлених завдань навчальної педагогічної практики сприяє формуванню у майбутніх педагогів таких цифрових умінь, як: проводити ранкові зустрічі, дидактичні ігри із застосуванням цифрових технологій навчання; здійснювати керівництво діяльністю вчителя, вивчати індивідуальні особливості дітей; вносити зміни до складання конспекту ранкової зустрічі, прогнозувати результати власної діяльності, пропонувати шляхи вирішення проблеми враховуючи, що клас може бути інклюзивним. Відповідно для дітей з особливими освітніми потребами потрібно підібрати цифрових інструментарій, який буде приносити вагомий результати дитині з певними порушеннями.

Навчальна (психолого-педагогічна) практика проводиться на 2 курсі у 4 семестрі. Тривалість практики 3 тижні. Під час цього виду практики студенти-практиканти мають можливість ознайомитися з педагогічним колективом та напрямками роботи вчителя початкової школи; ознайомитися з особливостями учнів початкової школи. Психолого-педагогічна практика включає педагогічну діагностику в роботі вчителя та класного керівника. Майбутній учитель вчиться планувати виховну роботу в класному колективі. Зміст цієї практики аналогічно такий самий як і попередніх тільки додається: спостереження уроків свої однокласників згідно графіку; складання інтерактивного аркушу до пробного уроку; складання завдань для дитини з особливими освітніми потребами; закріплення майбутніх учителів за певними класами та проведення майбутніми учителями дидактичних ігор на перервах та самостійній творчій діяльності у школах повного дня. Цей вид практики дає можливість майбутньому учителю зрозуміти нелегку

за своєї діяльності професію учителя. Майбутній учитель себе може проявити у пробних уроках математичної освітньої галузі та інформатичної, вправлятися у проведенні ранкових зустрічей, які налаштовують дитину на активну, плідну навчальну діяльність впродовж дня.

Програму навчальної (психолого-педагогічної) практики формуванню готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі ми доповнили такими завданнями:

- ознайомити майбутніх учителів зі структурою уроку, вміння застосовувати інноваційний цифровий інструментарій на різних етапах уроку;
- складання конспектів уроків та ранкових зустрічей з використанням сучасних інформаційних технологій навчання;
- проводити уроки, ранкові зустрічі, дидактичні ігри на вільні за вибором теми із застосуванням цифрового середовища;
- підбір завдань цифрового характеру для дитини з особливими освітніми потребами;
- вчитися проводити дистанційні ранкові зустрічі, фрагменти уроків та уроки, використовуючи зручну онлайн-платформу, вивчати можливості онлайн-платформи;

– долучатися до занять з самостійно творчої діяльності у школах повного дня із запровадженням на заняттях інтерактивно-цифрової діяльності.

Навчальна (педагогічна) практика проводиться на 3 курсі у 5 та 6 семестрах. Майбутні учителі знайомляться з планом роботи школи; інструкцією техніки безпеки життєдіяльності та охорони праці; складають графіки спостережень уроків своїх однокласників. Методист педагогічної практики від факультету педагогічної освіти закріплює студентів-практикантів за класами. Студентів-практикантів ознайомлюють із веденням електронного журналу НУШ «НІТ» або «Нові знання», в залежності від того, яка школа за яким е-журналом працює. Цей вид практики є особливий і відрізняється від інших практик. Педагогічна практика займає найбільше часу на підготовку до уроку. Тут студент-практикант може реалізувати як вчитель і більше розвинути професійні уміння. На студента-практиканта покладається більше роботи:

- фото і записи уроків;
- створення роздаткового та цифрового матеріалу до уроків;
- звіти та плани конспектів уроку.

Разом з керівником практики студенти-практиканти аналізують уроки. Зазначають, які вправи, дидактичні ігри, завдання та цифрові вправи були доречними у роботі майбутнього вчителя, а що варто поправити, змінити, доопрацювати, щоб урок приносив ефективніші результати навчальної діяльності. Під час цієї практики студент-практикант більше бере на себе обов'язки класного

керівника тобто діяльність не тільки на уроках, а ще й в позакласній діяльності (екскурсії, культпоходи), робота з батьками (бесіди, залучення до батьківських зборів, індивідуальні зустрічі), самостійна творча діяльність школи повного дня (аплікація, дидактичні ігри, робота зі словами та текстами). Тут додається складання цифрових завдань для дітей. В класі з особливими освітніми потребами роль вчителя є найбільшою, тому, що майбутньому учителю, який працює в цифровому середовищі потрібно скласти завдання для дитини з особливими освітніми потребами, враховуючи діагноз учня. Практикант добре співпрацює із вчителем початкової школи. Вчитель класу приділяє чималу увагу студенту практиканту: проводить консультації, спілкується щодо додавання різноманітних етапів уроку.

З метою формування у студентів готовності майбутній учителів до діяльності у цифровому просторі ми доповнили програму навчальної (педагогічної) практики і запропонували для виконання студентами такі завдання:

- розробити конспекти уроків з цифровими інтерактивними завданнями;
- розробити цифрові завдання для дитини з особливими освітніми потребами;
- вчитися проводити дистанційні ранкові зустрічі, фрагменти уроків та уроки, використовуючи зручну онлайн-платформу, вивчати можливості онлайн-платформи;
- скласти інтерактивні вправи для роботи з батьками.

Можемо стверджувати, що педагогічна практика надає можливість майбутнім учителям більше реалізувати себе в педагогічній діяльності. Важливо, що ця справа приносили студентам-практикантам задоволення, мотивацію до діяльності працювати з учнями початкової школи. Студент-практикант має бути готовий працювати в цифровому просторі початкової школи.

Розглянемо роль та місце виробничої практики у формуванні готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі.

Виробнича практика викладається у 8 семестрі та триває 6 тижнів. Проходить вона з відривом від навчання. Перевагою даного виду практики є те, що вона проводиться в умовах максимально наближених до професійної діяльності у цифровому просторі і дає можливість спробувати свої сили у професійній діяльності. За місцем проведення така практика є найзручніша для студента-практиканта. Студент скеровується у базові школи або у школи за місцем проживання на робочі місця вчителів початкових класів. За діяльністю студентів керує керівник (методист) практики з числа викладачів кафедри початкової та дошкільної освіти та компетентні вчителі базових шкіл.

Метою виробничої практики є здатність доносити до фахівців інформацію, ідею, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

У нашому дослідженні важливо, що студент використовував на уроках цифрові освітні технології та креативно підходив до вирішення проблеми. Потрібно врахувати індивідуальні можливості учня для цифрового освітнього інструментарію.

На захисті виробничої практики студенти ділилися досвідом як працювати в цифровому середовищі, якщо в класі навчаються діти з проявом аутизму. Результати діяльності студентів-практикантів були такими: якщо учень на прояв звуку (прослуховування відео, мелодії) вибігає з класу потрібно такому учню придбати спеціальні навушники, на які він не буде відволікатися і далі працювати з асистентом. На виконання цифрового завдання бажано такому учню з особливими освітніми потребами вимикати звук та мати свій особистий планшет чи смартфон.

З метою формування у студентів готовності майбутній учителів до діяльності у цифровому просторі ми доповнили програму виробничої практики і запропонували для виконання студентами такі завдання:

- складати планування відповідно за програмою початкової школи;
- розробити виховну роботу відповідно до певного класу, в якому працює студент. Додати сучасні інноваційні завдання цифрового характеру;
- проводити та складати плани уроків згідно зазначеного розкладу, додаючи в конспект цікаві цифрові завдання;
- взяти обов'язки на себе класного керівника.

Висновки. Отже, педагогічна практика є важливим процесом формування готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності у цифровому просторі. Результатом успішного проходження різних видів практик є готовність у студентів цифрових умінь. Розроблена система завдань для студентів для кожного виду практик сприяють формуванню, розвитку та удосконаленню цифрових умінь майбутніх учителів початкової школи.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Діхнич К. В. Педагогічна практика майбутніх учителів початкової школи в умовах реалізації концепції Нової української школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2018. № 4 (78). С. 32–43.
2. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; голов. ред. В. Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. 4.
3. Корнят В. С. Практична складова в процесі професійної підготовки фахівців соціальної сфери.

Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2022. № 2. С. 29–35.

4. Московчук Л. М. Педагогічна практика як система професійного становлення майбутніх вчителів початкових класів. *Молодь і ринок* № 3 (211). 2023. С. 98–103.

5. Підгурська В. Ю. Теоретичний аналіз організації педагогічної практики майбутніх учителів початкових класів за рубежем. URL: http://eprints.zu.edu.ua/25073/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.PDF (дата звернення: 17.09.2024).

6. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Міністерство освіти України від 8 квіт. 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text> (дата звернення: 02.09.2024).

7. Сірант Н. П. Формування готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності під час педагогічної практики. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp/> (дата звернення: 21.09.2024).

8. Уйсімбаєва Н. Вплив педагогічної практики на формування професійної компетентності майбутнього педагога. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/53035621.pdf> (дата звернення: 10.09.2024).